Kinderopvang Poespas
Protocol huilen 0-4 jaar en driftbuien

- Waarom huilen baby's
- Uitgangspunten
- Wat kunnen we doen?
- Hoe troosten we een baby
- Huilen bij drumessen en peuters
- Waarom huilen dreumesen en peuters
- Wat doen we om een kind te troosten
- De dreumes/peuterleeftijd - driftbui
- Driftbui
- Uitgangspunten
- Hoe troosten we de dreumes of peuter

Waarom huilen baby's

Huilen is normaal voor een baby. Het is zijn eerste communicatiemiddel. Een baby huilt omdat er een reden is. Er is vaak onenigheid over wat het beste voor kinderen is als ze huilen; moet je altijd meteen reageren of moet je baby's wat vaker laten huilen, omdat je kinderen anders aanleert dat ze aandacht krijgen als ze huilen. De consequentie van altijd direct reageren, is dat een kindje steeds meer en steeds vaker zal gaan huilen, want kinderen willen nou eenmaal graag aandacht!
Baby's in de eerste maanden bieden wij zoveel mogelijk troost en wij kalmeren ze, zodat ze een gevoel van veiligheid en geborgenheid kunnen ontwikkelen. Maar naarmate ze ouder worden proberen wij te voorkomen dat ze aanleren dat ze aandacht krijgen door te huilen. Dan gaan wij selectiever om met de huiltjes van de baby's. Wij proberen goed op de verschillende soorten huiltjes te letten, zodat wij weten wat er aan de hand is met de baby. Op die manier kunnen we een goede afweging maken of we de baby moeten troosten of even moeten wachten. Wij gaan hierbij op gevoel af, overleggen veel met collega's en zullen hierover altijd in overleg treden met de ouders.

Uitgangspunten

- Als de huilbui van de baby dwingend is, dan probeert hij waarschijnlijk te zeggen dat hij honger heeft.
- Als de baby moe is lijkt zijn huilen meer op gesteun. Hij kronkelt zich in allerlei bochten en wrijft zich in de oogjes.
- Als de baby plots en heel scherp huilt, heeft hij waarschijnlijk pijn. Dan trachten wij de oorzaak ervan te vinden. Een baby kan bijvoorbeeld last hebben van darmkrampjes.
- De baby kan ook huilen omdat hij onrustig is, verdriet heeft, geschrokken is, omdat er spanningen zijn in zijn omgeving. Dan proberen wij de baby te troosten.
- Als de baby boos is huilt hij vaak krijsend en laat zo merken wat hij niet leuk vindt.
- Het kan ook zijn dat het huilen sterk toe neemt rond de tijd dat het kind een volgende stap in de ontwikkeling maakt. Dit is zeer spannend en ook vermoeiend voor een kind. Hierdoor kan het huilen in sommige periodes flink toe nemen. Wanneer het kindje het nieuwe verworvene wat onder de knie heeft, neemt het huilen weer af. Wanneer wij denken dat dit aan de hand is zullen wij het kindje helpen door de baby te stimuleren.
- Sommige baby's huilen ook uit verveling. Het huilen, lijkt dan meer op mopperen. Deze kindjes worden graag rond gedragen zodat ze alles kunnen zien, willen graag bezig gehouden worden en zijn niet graag alleen. Deze baby's hebben een behoefte aan veel prikkels. Bij deze groep kinderen neemt het huilen af naarmate het kindje meer kan. Op het dagverblijf hebben wij echter niet altijd de tijd met 1 baby bezig te zijn. Op drukke momenten zullen we deze kinderen zoveel mogelijk betrekken bij de dag, door ze bijvoorbeeld in een wipper bij de tafel met oudere kinderen te zetten.
- Ook kunnen we ze bij uitzondering in onze draagzak meedragen.
- Andere baby's huilen juist uit een behoefte aan rust en regelmaat. Zij zijn heel gevoelig voor prikkels en hebben baat bij veel rust. Het kan soms moeilijk zijn om te weten of dit kindje nou juist behoefte heeft aan veel rust of juist aan wat meer stimulatie. De enige manier om dit te ontdekken is toch heel goed naar het kindje kijken en zien waarop het positief en negatief reageert. Wij proberen dan de omgeving

van de

- baby zo prikkelarm mogelijk te houden. We denken er hierbij bijvoorbeeld aan een baby zo minimaal mogelijk bloot te stellen aan veel onnodig lawaai in de vorm van schreeuwende kinderen, muziek. Maar beperken ook het aantal prikkels wat speelgoed hen biedt.
- Het huilen is in een aantal gevallen ook een manier om het gebeurde van die dag te verwerken. Vaak is er in dat geval sprake van een huiluurtje en dan laten we het kindje wel even huilen. Dit hoeft echter niet alleen, we proberen er dan voor het kindje te zijn door het vast te houden of door te laten merken dat we aanwezig zijn (tegen het kindje praten of zingen).
- Ook houden we rekening met de diverse ontwikkelingsfase. Een kind kan eenkennig zijn of scheidingsangst (rond 1 jaar)

Wat kunnen we doen?

Als de baby huilt controleren we:

- of hij niet in een slechte houding ligt
- of zijn kleren hem niet hinderen
- of hij het niet te warm of te koud heeft
- of hij geen natte/vieze luier heeft
- of hij geen boertje moet laten
- of hij last heeft van krampjes, het kindje huilt dan met de beentjes gestrekt of trapt met de beentjes.
- of hij geen honger heeft
- of het niet te rumoerig op de groep is
- of de omgeving niet te onrustig is/ te veel prikkels
- of de omgeving niet te prikkelarm is/ bieden wat te spelen aan
- of er een speen en/of knuffel kwijt is

Wanneer een baby veel en lang op de groep huilt, zullen we zowel met collega's als met ouders overleggen wat de te nemen stappen zijn. Het is dan ook belangrijk om uit te sluiten of een kind lichamelijk niet iets mankeert.

Hoe troosten we een baby?

Zachtjes praten helpt soms, je stem en je aanwezigheid zijn meestal geruststellend. Er zijn verschillende manieren om een jonge baby te troosten mogelijk.

- In de eerste plaats is het belangrijk het kind te leren kennen door goed te kijken wat de baby doet op de momenten dat hij of zij niet huilt. Door te kijken wat het kindje boeit (stem, gezichten trekken, rondlopen) en door het geen waar het kindje naar kijkt te benoemen kan er contact gemaakt worden. Belangrijk hierbij is de reacties van de baby goed in de gaten te houden. Een kindje wat weg kijkt geeft aan rust te willen.
- Soms kunnen ritmische bewegingen ook kalmerend werken. Op schoot of op de arm, maar vaak ook rijdend in de wagen of in één van onze hangwiegen komen veel huilende baby's tot rust. Wanneer een baby op deze manier tot rust komt is er dan ook niets op tegen heen en weer te rijden met de wagen in de kamer. Veel baby's vinden de vliegtuighouding lekker (op de buik op je arm)
- Sommige baby's houden zich ook wakker met hun eigen onrust en raken hierdoor oververmoeid wat leidt tot nog meer huilen en nog meer onrust. Deze baby's zijn er soms bij gebaat om ingebakerd te worden. Inbakeren is overigens iets wat altijd in overleg met ouders en een deskundige (consultatiebureauarts) moet gebeuren omdat inbakeren niet voor ieder kind geschikt is en soms zelfs schadelijk kan zijn. Soms ook is een hangmatje of het bedje heel kort opgemaakt al voldoende om het kind wat in te perken in zijn of haar bewegingsvrijheid.
- Vaak werkt een combinatie van verschillende methodes om te troosten het beste. Bijvoorbeeld ritmische bewegingen, afleiding door een liedje en rondlopen zodat het kindje wat kan zien.
- Als kinderen niet willen slapen en maar blijven huilen, gaan we de slaapkamer binnen zonder iets te zeggen, behalve wat sussende woordjes. Leggen het kindje eventueel weer neer, als hij is gaan staan of zitten, en wrijft even over het hoofdje, buikje of het ruggetje, geven het speentje, zetten het muziekdoosje aan of bakeren hem opnieuw in.
- Kinderen worden niet meteen uit bed gehaald als ze huilen. Soms huilen kinderen even voordat ze gaan slapen. Dit gebeurt echter wel bij:

- huilen tijdens gewenningsperiode
- huilen van stress of paniek/ overstuur raken
- wanneer de ouder(s)/ verzorger(s) anders wensen

Huilen bij dreumesen en peuters

Bij dreumesen en peuters is het belangrijk om onderscheid te maken tussen huilen omdat er iets naars gebeurd is of huilen omdat ze hun zin niet krijgen.
Iets naars kan bijvoorbeeld zijn dat het kind zich pijn heeft gedaan of dat het door papa of mama net weggebracht is.
Als kinderen huilen omdat hun ouders weggaan gaan we daar serieus mee om. Het kind wordt even opgetild, geknuffeld en gerustgesteld. Op het kinderdagverblijf is het vertrek van de moeder of vader en het huilen van het kind een goede gelegenheid voor de leidster om de hechtingsrelatie met het kind te versterken. Als de ouders echter terugkeren en het kind gaan troosten ontstaan er negatieve effecten. Ten eerste krijgt het kind de boodschap dat de leidsters waar hij/zij wordt achtergelaten hem niet zou mogen of kunnen troosten en ten tweede kan het kind dit gedrag doorzetten om bijvoorbeeld zijn zin te krijgen.

Als de dreumes of peuter gaat huilen omdat hij zijn zin niet krijgt dan proberen we dit te negeren. Dit betekent niet dat we het kind helemaal negeren. We gaan hem niet uitgebreid troosten, maar leggen wel op een rustige toon uit dat het zijn zin niet krijgt. Bij oudere peuters leggen we ook uit dat iets op dat moment niet altijd mogelijk is. We proberen er niet te lang bij stil te staan en het één keer duidelijk uit te leggen aan het kind. Verder leiden we het kind af met bijvoorbeeld een activiteit.

Waarom huilen dreumesen en peuters

Voor dreumesen en peuters is huilen eveneens een vorm van communiceren. Bij gebrek aan woorden is huilen de aangewezen taal om gevoelens en frustraties aan de omgeving duidelijk te maken. Huilen helpt. Maar niet alleen vanwege de reactie die het oproept bij de omgeving; huilen lucht ook op.
Doorgaans voelt het kind zich beter na een huilbui. Onderzoek heeft aangetoond dat mensen die vaak huilen emotioneel en fysiek vaak gezonder zijn dan mensen die zich groot houden.

Dreumesen en peuters huilen om verschillende redenen:

- Peuters kunnen plots hevige huilbuien hebben aan het eind van de dag of voor het middagslaapje, waarbij alles wat ze die dag beleefd hebben, hun net iets te veel is geworden
- Sommige peuters kunnen gaan huilen als ze plotseling geconfronteerd worden met veranderingen bijvoorbeeld een nieuw persoon of nieuwe omgeving.
- Sommige dreumesen en peuters huilen omdat ze zich vervelen en vragen daarom aandacht. Ze vinden het soms nog moeilijk om lang alleen te spelen.
- De dreumes of peuter kan huilen uit frustratie. Hij wil dan meer dan wat hij al kan. Hij wil bijvoorbeeld een doosje open krijgen, maar dit lukt niet.
- De dreumes of peuter kan huilen omdat hem iets verboden wordt. Hij voelt zich gefrustreerd omdat hij iets niet mag. In het volgende hoofdstuk gaan we hier wat dieper op in.

De dreumes/peuter puberteit - driftbui

De dreumes/peuter puberteit begint meestal rond 18 maanden en duurt vaak tot de kleutertijd. Tijdens deze
periode ontdekt de peuter dat hij een ander wezen is dan zijn verzorgers. Hij leert hoe de wereld in elkaar steekt en gaat grenzen uittesten. De dreumes probeert zelfstandig te worden en dat kan nogal tot frustraties leiden en soms zelfs tot angst. Het probleem is eigenlijk dat ze wel willen, maar het niet altijd kunnen. Ook zijn ze in deze periode nog erg ongeremd. Ze moeten zich nog leren beheersen. Het kan regelmatig voorkomen dat het kind zo wordt meegesleept door zijn emoties dat hij niet voor rede vatbaar is.
Ze kunnen dan een driftbui krijgen en gaan krijsen, slaan, schoppen of bijten. Er zijn zelfs kinderen die van kwaadheid overgeven en hun lichaam helemaal stijf houden van de spanning.
Wat doen wij bij een driftbui van uw kind?

We hebben een aantal richtlijnen waar we ons aan houden als een kind een driftbui krijgt.

- Afleiden
  Dit werkt vooral bij de dreumesen. Als het kind gaat stampen of iets op de grond gooit wijzen we bijvoorbeeld naar wat speelgoed en proberen zijn interesse te wekken.
- Positief gedrag belonen
- Op ons lichaamstaal letten
  We proberen uit te stralen wat we zeggen zodat het bij het kind duidelijk is dat iets niet mag
- Kleine opdrachtjes laten uitvoeren
  Kinderen vinden het geweldig om iets zelf te doen. We prijzen ze dan ook veelvuldig zodat ze zelfvertrouwen krijgen
- Duidelijk en consequent zijn
- Ongewenst gedrag bij de oudere peuters bespreekbaar maken
  Dit doen we niet tijdens de driftbui, maar achteraf als de driftbui voorbij is.
- Begrip tonen voor het kind zijn gevoelens
  Krijgt een grote peuter bijvoorbeeld een driftbui omdat hij geslagen is praten we er later met het kind over dat het ook niet leuk is om bijvoorbeeld geslagen te worden, maar dat het ook niet prettig is voor de andere kinderen als je dan met bijvoorbeeld de blokken gaat gooien.
- Een time out inlassen

Als er echt helemaal niets met de dreumes/peuter te beginnen is zetten we het kind even apart. Hierbij blijven we rustig en leggen duidelijk aan het kind uit waarom we hem even laten afkoelen (Bij jonge peuters laten we het kind hoogstens een paar minuten alleen op bijvoorbeeld de bank.)
In ieder geval gaan we hem of haar niet straffen, want zo krijgt het kind door dat het een manier is om aandacht te trekken. Ook onderhandelen we niet met de dreumes/peuter als het in de driftbui zit, want dit heeft weinig zin. We verlengen dan alleen maar de situatie. We kijken wel of er een compromis mogelijk is.

Uitgangspunten

- Als een dreumes of peuter huilt, nemen wij hem serieus
- We kijken altijd naar de reden waarom een kind huilt
- We houden rekening met de gevoelens van de dreumes of peuter
- Verdriet kan voortkomen uit angst voor iets of iemand.

Peuters worden zich steeds meer bewust van hun omgeving en dit kan grote angsten tot gevolg hebben die hen zeer overstuur maken. Ze kunnen dit afreageren met heftige huilbuien.
Verdriet kan voortkomen uit frustratie. Ook dit kan leiden tot een heftige huilbui of driftbui.

Wat doen we om het kind te troosten

Om goed te reageren op een huilbui moet je open staan voor de gevoelens van het kind. Wij proberen bij Poespas de gevoelens van kinderen niet te ontkennen en ze serieus te nemen. Als we namelijk suggereren dat het kind zich aanstelt of maar even flink moet zijn dan kan hij/zij zich nog eenzamer gaan voelen.

Huilen is de aangewezen taal om gevoelens en frustraties aan de omgeving duidelijk te maken. Huilen helpt. Maar niet alleen vanwege de reactie die het oproept bij de omgeving; huilen lucht ook op. Doorgaans voelt het kind zich beter na een huilbui. Onderzoek heeft aangetoond dat mensen die vaak huilen emotioneel en fysiek vaak gezonder zijn dan mensen die zich groot houden.

Peuters huilen over het algemeen snel en veel, maar naarmate een kind beter gaat praten en meer woorden tot zijn beschikking heeft kan het huilen aanzienlijk verminderen. Peuters lachen bijna even snel als huilen. Kleine verdriet is weer snel vergeten, mits er op de juiste manier wordt gereageerd. De meeste dreumesen en peuters beleven de positieve en negatieve ervaringen in het dagelijkse leven intensief. Gebeurtenissen kunnen heel veel indruk maken.

April 2018